

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
STRATEGINIO PLANAVIMO IR STEBĖSENOS GRUPĖ
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO
KONTROLĖS IR VARTOJIMO PREVENCIJOS KLAUSIMAIS RENGIMO IR
NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS KOORDINATORIAUS PASKYRIMO
(TAP-20-1854(2); TAIS NR. 20-14396(2))**

2020-11-06 Nr. NV-3011

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM).

Projekto tikslas: siekiant užtikrinti tęstinę, nuoseklią ir ilgalaikę valstybės politiką narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos srityse, priimti sprendimą dėl Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos klausimais (toliau – Nacionalinė darbotvarkė) rengimo.

Dabartinė situacija: atsižvelgiant į tai, kad 2021 m. sausio 1 d. įsigalios naujas strateginio valdymo modelis, *bus atsisakoma Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir jų vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programos*, patvirtintos Seimo 2018 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-1765 „Dėl Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir jų vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programos patvirtinimo“ (toliau – Programa). Programoje nustatyti Lietuvos ilgalaikiai psichoaktyviųjų medžiagų kontrolės ir jų vartojimo prevencijos politikos tikslai, uždaviniai ir kryptys. Programos įgyvendinimui patvirtintas 3 metų trukmės tarpinstitucinis veiklos planas, kurio įgyvendinime dalyvauja 19 ministerijų ir joms pavaldžių institucijų.

SAM nuomone be tokio strateginio dokumento, kaip Programa, nelieka vientiso ir nuoseklaus požiūrio mažinant narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo žalą, jų pasiūlą bei paklausą, derinant švietimo, prevencijos, gydymo, žalos mažinimo, reabilitacijos, reintegracijos paslaugas, teisėsaugos veiksmus tarpusavyje bei atskirai tarp šių sričių. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo problemą paliekant spręsti atskiriems sektoriams savarankiškai, nepelieka koordinavimo.

Nacionalinių darbotvarkių rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą nustatytas Strateginio valdymo įstatymo 14 straipsnyje: sprendimą dėl konkrečios nacionalinės darbotvarkės rengimo ir nacionalinės darbotvarkės koordinatoriaus paskyrimo priima Vyriausybė, atsižvelgdama į atitinkamas valstybės veiklos sritis reglamentuojančius teisės aktus, Europos Sąjungos teisės aktus ir kitus tarptautinius reikalavimus, nacionalinių darbotvarkių rengimą koordinuoja Vyriausybė arba Vyriausybė kartu su nacionalinių darbotvarkių koordinatoriais, Nacionalinės darbotvarkės tvirtina Seimas nutarimu, Nacionalinių darbotvarkių įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė, pažangos stebėseną įgyvendinant nacionalines darbotvarkes atlieka ir pažangos vertinimus organizuoja nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai ir kt.

Esmė, nauda: siūloma pritarti Nacionalinės darbotvarkės rengimui ir paskirti Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentą šios Nacionalinės darbotvarkės koordinatoriumi bei pavesti jam iki 2021 m. gruodžio 31 d. parengti Nacionalinės darbotvarkės projektą.

Nauda: bus užtikrinta ir išlaikyta tęstinė, nuosekli ir ilgalaikė valstybės politika narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos srityse bei užtikrintas Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos strateginiuose narkotikų politikos dokumentuose pabrėžiama visaapimanti, integruota, subalansuota, įrodymais pagrįsta psichoaktyviųjų medžiagų politika.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Vyriausybės kanceliarijoje surengtas pasitarimas, dalyvaujant suinteresuotų institucijų atstovams. Diskutuota dėl nepakankamų argumentų bei tikslingumo rengti Nacionalinę darbotvarkę, dėl tarpinstitucinių klausimų valdymo problemų.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas darbo tvarka pateikė papildomą informaciją dėl Nacionalinės darbotvarkės rengimo tvarkos.

Siūlome, nustatyti tikslesnį nacionalinės darbotvarkės rengimo planą, be to pateiktoje informacijoje nėra numatyta tikslus laikotarpis Nacionalinės darbotvarkės įgyvendinimui. Siūlome, kad Nacionalinė darbotvarkė numatytų strateginius tikslus, uždavinius ir poveikio rodiklius kas dešimtmetį iki 2040 m. arba bent iki 2035 m. ir būtų įgyvendinama per Nacionalinį pažangos planą, plėtros programas ir institucijų strateginius veiklos planus.

Projektas patikslintas atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Siūlytume projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime,

Strateginio planavimo ir stebėsenos grupės vadovė

Vaida Budzevičienė

Socialinės politikos grupės patarėja

Aurelija Urbonienė

Aurelija Urbonienė, tel. 8 706 63 813, el. p. aurelija.urboniene@lr.lt